

Jarosław Matysiak
Justyna Świdzińska
Martyna Brembor
(Poznań)

Materiały Czesława Skopowskiego (1906-1991) **P. III-66**

Czesław Skopowski urodził się 9 czerwca 1906 r. we wsi Chorkówka w powiecie krośnieńskim, jako syn Stanisława – urzędnika pocztowego i Honoraty z domu Lgocka. Uczył się w szkole realnej w Krośnie i w Złoczowie. W latach 1916-1924 uczęszczał do C.K. Gimnazjum Wyższego w Brzeżanach na Podolu. Jesienią 1924 r. rozpoczął studia geograficzne i paleontologię na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. W 1928 r. obronił pracę doktorską pt. *Fauna piasków podślódkowodnych miocenu w dolinie Strypy* napisaną pod kierunkiem prof. Józefa Siemiradzkiego.

W czasie studiów należał m. in. do Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej „Życie”, Związku Wolnomyślicieli, harcerstwa.

Od września 1928 r. do sierpnia 1929 r. pracował w Czarnkowie w Wielkopolsce jako nauczyciel w gimnazjum koedukacyjnym im. Janka z Czarnkowa. W Czarnkowie wydawał też „Echo Gimnazjalne. Tygodnik Młodzieży Gimnazjum im. Janka z Czarnkowa w Czarnkowie”, miesięcznik krajoznawczy „Ziemia Nadnotecka” oraz założył internat gimnazjalny. Od marca 1930 r. do grudnia 1933 r. pracował jako nauczyciel w Państwowym Seminarium Nauczycielskim w Rawiczu. W 1931 r. otrzymał urlop na dodatkowe studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie w czerwcu 1933 r. uzyskał tytuł magistra filozofii w zakresie pedagogiki a w kwietniu 1934 r. - po złożeniu egzaminu państwowego - dyplom nauczyciela szkół średnich w zakresie nauczania pedagogiki i propedeutyki filozofii.

W latach 1933-1934 wykładał w Państwowym Seminarium Nauczycielskim Męskim w Ostrzeszowie, a następnie, do 1936 r. był instruktorem oświaty pozaszkolnej w Kościerzynie, gdzie założył Objazdowy Teatr Marionetek „Bumcyk”. W latach 1936-1937 pracował w Inspektoracie Szkolnym w Bydgoszczy, a w latach 1937-1939 w Kuratorium Okręgu Szkolnego w Warszawie, gdzie pełnił obowiązki Okręgowego Instruktora Oświaty Pozaszkolnej.

W okresie okupacji niemieckiej (do 1942 r.) mieszkał nadal w Warszawie, pracując w szkole podstawowej, ucząc równocześnie na tajnych kompletach. Na początku 1942 r. przeniósł się do Leśnej Podlaskiej w pow. Biała Podlaska, gdzie prowadził szkołę spółdzielczą „Społem”. W ten sposób uratował kilkaset osób spośród młodzieży przed wywiezieniem na roboty do Niemiec i ludzi poszukiwanych przez okupanta. Utrzymywał również kontakty z partyzantami.

W połowie sierpnia 1944 r. przedostał się do Lublina i tam został naczelnikiem wydziału szkół średnich w Kuratorium Okręgu Szkolnego. Był też współzałożycielem i członkiem spółdzielni wydawniczej „Czytelnik”; redagował również gazetę szkolną. W styczniu 1945 r. został oddelegowany do Torunia, gdzie od maja tegoż roku do maja 1950 r. pracował jako kurator Okręgu Szkolnego Pomorskiego. W lipcu 1950 r. został powołany na Kierownika Wydziału Oświaty Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy, gdzie był też radnym (1945-1952) i członkiem Prezydium WRN (1950-1952).

Współuczestniczył też w organizowaniu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Pełnił też funkcję przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego Towarzystwa Uniwersytetów Robotniczych.

Od maja 1952 r. do kwietnia 1953 r. był dyrektorem Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Bydgoszczy. Od maja 1953 r. do stycznia 1972 r. tę samą funkcję pełnił w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Poznaniu. Od 1964 r. prowadził ogólnopolskie kursy dla archiwistów zakładowych. W 1966 r. otrzymał nominację na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego (docenta). Z ramienia Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych (NDAP) kierował wizytacjami kompleksowymi w archiwach państwowych. Był członkiem Rady Archiwalnej przy NDAP w latach 1969-1971, oraz Rady Redakcyjnej Wydawnictw Archiwalnych przy NDAP w latach 1965-1972. Kierował również zespołem naukowo-badawczym do spraw norm archiwalnych oraz przewodniczył Komisji Metodycznej w Archiwum Państwowym.

Osobiście włączył się w prace porządkowo-inwentaryzacyjne i opracował wiele zespołów akt, zwłaszcza organizacji i towarzystw społecznych. Uczestniczył w kwerendach naukowych. Po rezygnacji ze stanowiska dyrektora archiwum w styczniu 1972 r. został kierownikiem Zespołu naukowo-badawczego. Na emeryturę przeszedł w styczniu 1975 r.

Obszarem działalności naukowej Czesława Skopowskiego były szeroko pojęte zagadnienia archiwalne (historia archiwów, dzieje zasobu, szkolenie archiwistów, metodologia badań), szkolnictwo, regionalistyka. Pod jego redakcją zostały opracowane i wydane opracowania zbiorowe – przewodnik po archiwum poznańskim i województwa poznańskiego (*Archiwum Państwowe Miasta Poznania i Województwa Poznańskiego. Przewodnik po zasobie archiwalnym*, 1969) oraz informator o materiałach archiwalnych do dziejów Poznania i województwa poznańskiego (*Dzieje Poznania i województwa Poznańskiego (w granicach z 1974 r.). Informator o materiałach archiwalnych* (1972, 1982). Pisał również o *Materiałach do dziejów Archiwum Państwowego w Poznaniu* („Archeion” 1968). Kwestię szkolenia archiwistów poruszył w artykułach *Szkolenie archiwistów* i *Co robić?* („Archiwista” 1965), a temat organizacji i pracy archiwów w artykule *Dyskutujmy* („Archiwista” 1968). Był redaktorem pracy zbiorowej *Korespondencyjny kurs archiwalny* (1966) – skryptu będącego pokłosiem kursów dla archiwistów zakładowych organizowanych przez Towarzystwo Krzewienia Wiedzy Praktycznej i Archiwum Państwowe w Poznaniu.

Zagadnienia dziejów szkolnictwa i regionu poruszył m. in. w artykułach: *Stan szkolnictwa powszechnego i wychowania przedszkolnego w okręgu szkolnym poznańskim w 1924 r.* („Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”), *Towarzystwo „Warta” w Poznaniu w latach 1849-1939*, tamże, 1961).

Publikował artykuły (również prasowe), biogramy (*Kazimierz Kaczmarczyk 3 II 1878 – 6 IV 1966*, „Archeion”, 1967), recenzje, noty biograficzne. Łącznie opublikował 70 pozycji, z których część ogłosił na łamach „Archeionu” i „Archiwisty Polskiego”.

W latach 1957-1958 był członkiem Rady Redakcyjnej dwumiesięcznika „Oświata Dorosłych”.

Czesław Skopowski zajmował się także działalnością społeczną. Od 1931 r. należał do Związku Nauczycielstwa Polskiego. Przejawiał aktywność w Poznańskim Towarzystwie Pedagogicznym (jako współorganizator), w Towarzystwie Wiedzy Powszechnej (organizator i kierownik sekcji naukowych, inicjator nauki języków obcych), Wojewódzkim Zakładzie Doskonalenia Zawodowego (inicjator i organizator kursów archiwalnych i odczytów).

Był aktywnym członkiem Stowarzyszenia Archiwistów Polskich (SAP) – przez wiele lat pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Głównego (do 1974 r.) oraz przewodniczącego Głównej Komisji Rewizyjnej SAP. Jako przewodniczący Komisji Kadr i Szkolenia Zawodowego zajmował się także problematyką szkolenia archiwistów w stowarzyszeniu. Ponadto współpracował z Oddziałem Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego, uczestniczył też w pracach PCK, Ligi Obrony Kraju, PTTK.

W latach 1945-1948 był członkiem Polskiej Partii Socjalistycznej, a w latach 1948-1983 Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Za swoje osiągnięcia i pracę społeczną, został odznaczony Medalem Zwycięstwa i Wolności (1945), Złotym Krzyżem Zasługi (1955), Medalem X-lecia (1955), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1964), Medalem XXX-lecia PRL (1974), Odznaką Honorową Miasta Poznania (1968), Odznaką Honorową „Za Zasługi w Rozwoju Woj. Poznańskiego (1969), Odznaką Honorową Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy „Za szczególne zasługi w rozwoju województwa bydgoskiego” (1970), Honorową Złotą Odznaką PCK (1949), Złotą Odznaką PTTK (1956), Złotą Odznaką Towarzystwa Wiedzy Powszechnej (1960), Złotą Odznaką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (1970), Odznaką Honorową „Za zasługi dla archiwistyki” (1978).

W 1928 r. ożenił się ze Stanisławą Kowalską. Małżeństwo miało córkę Marię.

Zmarł po długiej chorobie 26 grudnia 1991 r. i pochowany został w dniu 4 stycznia 1992 r. na Cmentarzu Górczyńskim parafii p.w. Matki Boskiej Bolesnej w Poznaniu (kwatery: IPb rząd: 13 miejsce: 9).

Materiały Czesława Skopowskiego zostały zakupione od autora spuścizny przez Polską Akademię Nauk Archiwum w Warszawie w 1979 r. (ks. nab. „B” 68) i w 1980 r. (ks. nab. „B” 76). PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu otrzymało w 1989 r. od autora spuścizny w darze kolejny fragment materiałów (ks. nab. „B” 115). Spuścizna została uporządkowana i zinwentaryzowana przez Jarosława Matysiaka, Justynę Świdzińską i Martynę Brembor w 2018 r. Zawiera materiały z lat 1916-1988. Została podzielona na 6 zasadniczych grup zgodnie z metodami porządkowania przyjętymi w Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie.

Grupa I, licząca 16 jednostek archiwalnych i zawierająca materiały z lat 1944 przed 1952-1988, została podzielona na 2 podgrupy: A. Opracowania, artykuły, referaty i przemówienia okolicznościowe, głos w dyskusji; B. Materiały warsztatowe. Archiwalia zostały uporządkowane chronologicznie i rzeczowo.

W podgrupie pierwszej liczącej 13 j. a. znajdują się rękopisy oraz maszynopisy opracowań i artykułów dotyczących archiwów i archiwistyki, dziejów oświaty polskiej, problemów szkolnictwa po 1945 r., początków władzy ludowej w Wielkopolsce oraz teksty referatów i przemówień okolicznościowych. Podgrupa druga składa się z 3 j. a. zawierających materiały dotyczące rodziny Żółtowskich oraz odpisy dokumentów z zasobów Archiwum Państwowego w Poznaniu dotyczące dziejów regionu oraz archiwum poznańskiego.

Grupa II, licząca 26 jednostek i zawierająca materiały archiwalne z lat 1945-1975 podzielona została na 3 podgrupy: A. Działalność zawodowa, B. Działalność redakcyjna, C. Działalność polityczna, związkowa, społeczna. Do uporządkowania zastosowano układ chronologiczny i rzeczowy.

W podgrupie pierwszej liczącej 21 j. a. umieszczone zostały materiały z okresu pracy autora spuścizny w Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego i w Archiwum Państwowym w Poznaniu. W podgrupie drugiej składającej się z 6 j. a. znajdują się materiały dotyczące działalności redakcyjnej. W jednostkach archiwalnych zawierających materiały redakcyjne *Dziejów Poznania i Województwa Poznańskiego. Informator o materiałach archiwalnych*, t. 1 (j. 31 i 32) zachowano układ nadany przez twórcę spuścizny. Grupę zamyka 5 j. a. z materiałami działalności w Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Związku Zawodowym Pracowników Kultury i Sztuki, w Towarzystwie Krzewienia Wiedzy Praktycznej i Stowarzyszeniu Archiwistów Polskich.

Grupa III, licząca 8 jednostek zawiera materiały biograficzne z lat 1916-1979. Są to m. in. życiorysy i spis publikacji, dokumenty dotyczące działalności zawodowej, fotografie

rodzinne, życzenia i gratulacje okolicznościowe. Grupę zamykają materiały dotyczące spraw emerytalnych i tekst wspomnień *Moje wspominki*.

Korespondencja wychodząca i wpływająca z lat 1947-1988 zgromadzona w grupie IV, składa się z 3 jednostek archiwalnych, w tym 1 jednostka korespondencji wychodzącej. Kopie pism wychodzących oraz listy wpływające ułożono alfabetycznie. Większość listów to korespondencja służbowa. Całość zaopatrzone w aneksy.

W grupie V liczącej 5 j. a. z lat 1942-1986 znajdują się materiały o twórcy zespołu i rodzinne. Są to m. in. artykuły i wycinki o Czesławie Skopowskim, archiwalia dotyczące żony i córki oraz archiwisty Józefa Lekszyckiego.

Grupę VI - załączniki, liczącą 9 jednostek i pochodzącą z lat 1931-1975, podzielono na dwie podgrupy: A. Opracowania, artykuły, recenzje; B. Archiwa, archiwistyka, druki, fotokopie. W pierwszej podgrupie liczącej 4 j. a. umieszczono w porządku chronologicznym prace, artykuły i nadbitki prac autora spuścizny, które zaopatrzone w aneksy. W podgrupie drugiej liczącej 5 j. a. umieszczono projekty ustaw, przepisów archiwalnych polskich i zagranicznych, projekty ankiet i ankiety oraz druki, ulotki, foldery dotyczące Archiwum Państwowego w Poznaniu i fotokopie dokumentów przechowywane w tymże archiwum. Podgrupę zamyka jednostka zawierająca jednodniówki przygotowane dla uczestników kursu bibliotekarzy i instruktorów oświaty pozaszkolnej.

Z zespołu wyłączono następujące opracowania: *Życiorysy polskich archiwistów poznańskich i skład osobowy z dnia 8 III 1969 roku* (Poznań 1969) oraz *Korespondencyjny kurs archiwalny* (Poznań 1966), który włączono do biblioteki podręcznej PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu.

Po uporządkowaniu i zinwentaryzowaniu zespół Czesława Skopowskiego obejmuje 1,05 mb. akt. W PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu nadano spuściźnie sygnaturę P. III-66. W serwisie „Szukaj w archiwach” zespół otrzymał numer 67/0. Inwentarz zawiera 67 jednostek i 8 aneksów.

Źródła i bibliografia

1. PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu - Materiały Czesława Skopowskiego, sygn. P. III 66, j. a. 43, 44, 51,
2. Nawrocki Stanisław, *Czesław Skopowski (1906–1991)*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny”, R. 1, 1993, s. 93-97,
3. Tegoż, *Czesław Skopowski (9 VI 1906 – 22 XII 1991)*, „Archeion”, T. 94, 1995, s. 366-374,
4. Tegoż, *Czesław Skopowski*, [w:] *Słownik biograficzny archiwistów polskich*, T. 2, Warszawa 2002, s. 160-161.

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

	pozycja inwentarza
I. Materiały twórczości naukowej	1-16
A. Opracowania, artykuły, referaty i przemówienia okolicznościowe, głos w dyskusji	1-13
B. Materiały warsztatowe	14-16
II. Materiały działalności zawodowej, redakcyjnej, politycznej, związkowej, społecznej	17-42
A. Działalność zawodowa	17-31
B. Działalność redakcyjna	32-37
C. Działalność polityczna, związkowa, społeczna	38-42
III. Materiały biograficzne	43-50

IV. Korespondencja	51-53
A. Wychodząca	51
B. Wpływająca	52-53
V. Materiały o twórcy zespołu, rodzinne, osób obcych	54-58
VI. Załączniki	59-67
A. Opracowania, artykuły, recenzje	59-62
B. Archiwa, archiwistyka, druki, fotokopie	63-67
Aneksy	7

I. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

A. Opracowania, artykuły, referaty i przemówienia okolicznościowe, głos w dyskusji

1. *Ruch wyzwolenczy w szkolnictwie poznańskim u schyłku XIX i na początku XX wieku*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi
 1957, rkp., masz., l., k. 324
2. *Z dziejów Archiwum Państwowego w Poznaniu. Wybór źródeł z lat 1866-1965*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi
 Ok. 1966, rkp., masz., l., k. 158
3. *Dzieje Poznania i Województwa Poznańskiego (w granicach z 1974 r.). Informator o materiałach archiwalnych, t. 2*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi
 Przed 1982, rkp., masz., l., k. 304
4. *Jw.*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi – c. d.
 Przed 1982, rkp., masz., l., k. 364
5. *Jw.*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi – c. d.
 Przed 1982, rkp., masz., l., k. 264
6. *Jw.*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi – c. d.
 Przed 1982, rkp., masz., l., k. 197
7. *Jw.*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi – c. d.
 Przed 1982, rkp., masz., l., k. 165
8. *Jw.*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi – c. d.
 Przed 1982, rkp., masz., l., k. 201
9. *Jw.*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi – c. d.
 Przed 1982, rkp., masz., l., k. 202
10. *Towarzystwo „Warta” w Poznaniu*
 Opracowanie z poprawkami autorskimi
 B. d., rkp., masz., l., k. 69, fkp 1
11. Archiwa, archiwistyka, początki władzy ludowej w Wielkopolsce
 Artykuły z poprawkami autorskimi, korespondencja
 Ok. 1952-1988 i b. d., rkp., masz., l., k. 269, zob. aneks 1

12. Oświata, dzieje szkolnictwa polskiego i działalności oświatowej w zaborze pruskim i w Wielkopolsce
Artykuły z poprawkami autorskimi, recenzje, korespondencja
Ok. 1957-1978 i b. d., rkp., masz., l., k. 128, fkp1, zob. aneks 2
13. Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza,
Referaty, przemówienia okolicznościowe, głos w dyskusji
1946 [?]-1974, rkp., masz., l., k. 229, zob. aneks 3

B. Materiały warsztatowe

14. Archiwum Państwowe w Poznaniu
Materiały do dziejów archiwum – wspomnienia byłych pracowników: Anieli Chosławskiej, Stanisława Prutkowskiego, życiorys i dorobek naukowy Kazimierza Kaczmarczyka, odpisy artykułu i korespondencji, fotokopie artykułów prasowych
1944-1961 i b. d., rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 45, fkp 2
15. Rodzina Żółtowskich
Wypisy z rejestrów, z ksiąg grodzkich i ziemskich z XVI-XVIII w. przechowywanych w Archiwum Państwowym w Poznaniu
B. d., rkp., masz., j. pol., łac., l., k. 478 , fkp 1
16. Powstanie Styczniowe 1863-1864, oświata i wychowanie, powstanie wielkopolskie 1918/1919
Odpisy i wyciągi z dokumentów przechowywanych w Archiwum Państwowym w Poznaniu
B. d., rkp., masz., l., k. 24

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ, REDAKCYJNEJ, POLITYCZNEJ, ZWIĄZKOWEJ, SPOŁECZNEJ

A. Działalność zawodowa

17. Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego
Wyjazd z grupą dzieci do Szwajcarii na odpoczynek – paszport, delegacja, przepustki, wizytówka; notatka służbowa, oświadczenia i zaświadczenia wystawione na prośbę byłych podwładnych C. S., korespondencja
1945-1949, rkp., masz., druk., j. czes., franc., niem., pol., l. i sz., k. 72
18. Archiwum Państwowe w Poznaniu
Spis zespołów archiwalnych przekazanych do Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego 31 stycznia 1952 r., wykaz najcenniejszych zespołów – stan z marca 1962 r.
1952, 1962, masz., l., k. 8
19. Jw.
Wykazy wykonanych prac porządkowo-inwentaryzacyjnych i innych prac archiwalnych, zestawienia, bilanse, sprawozdania, informacje, formularze sprawozdań
1954-1969, rkp., masz., masz. pow., l., k. 135

20. Jw.
Kurs dla młodszego personelu archiwalnego, Poznań 2 listopada - 10 grudnia 1954 – tekst przemówienia C. S. inauguracyjnego kurs, plan zajęć, wykazy uczestników, korespondencja
1954, rkp., masz., masz. pow., l., k. 20
21. Jw.
Statut, zarządzenia wewnętrzne dyrektora, korespondencja wychodząca i wpływająca z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych wraz z załącznikami
1954-1971, rkp., masz., masz. pow., l., k. 97
22. Jw.
Działalność oświatowa i popularyzatorska – ciekawostki archiwalne, materiały do pogadanki, scenariusz filmu dokumentalnego pt. „Przechadzki po Poznaniu – śladami dokumentów”, korespondencja
1955-1969 i b. d., rkp., masz., masz. pow., l., k. 50
23. Jw.
Biblioteka podręczna – sprawozdanie i wnioski w sprawie wydzielenia książek nieprzydatnych do biblioteki podręcznej archiwum, notatki, korespondencja
1958, rkp., masz., l., k. 6
24. Jw.
Komisja metodyczna – oceny zespołów porządkowanych przez Irenę Radtke i Jana Szajbla
1959, rkp., l., k. 19
25. Jw.
Wyjazd służbowy do Herrnhut (Niemcy) w sprawie przejęcia Archiwum Jednoty Braci Czeskich – delegacja służbowa, upoważnienie, notatki, pocztówka, fotografia, fragment filmu fotograficznego; program pobytu delegacji NDAP w Dreźnie
1959, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 10, fot. 1
26. Jw.
Sprawy personalne – notatki służbowe, oświadczenia, odpisy wyroków i korespondencji, korespondencja
1959-1970, rkp., druk., masz., l., k. 38
27. Jw.
III Tydzień Archiwów 21-27 X 1968 r.
Historia, cele i zdania archiwum – pytania i odpowiedzi
1968, masz., l., k. 29
28. Jw.
Wykaz pracowników, płace, nagrody, awanse
1964-1970, masz., l., k. 14
29. Jw.
Jubileusz 100-lecia archiwum – scenariusz audycji telewizyjnej, wykazy osób, które otrzymały medale okolicznościowe, foldery, druki i koperty okolicznościowe, artykuły i wycinki prasowe, fotografie
1969, rkp., masz., druk., j. ang., franc., niem., pol., ros., l. i sz., k. 76, fot. 23
30. Jw.
Gmachy budynków, biblioteka, pracownia mikrofilmów, magazyn książek grodzkich i ziemskich, wystawy, pracownicy – fotografie
1970 i b. d., fot. 33

31. Jw.
 Protokół zdawczo-odbiorczy przekazania archiwum i podległych mu placówek terenowych nowemu dyrektorowi Janowi Szajbłowi
 1972, rkp., masz., l., k. 20

B. Działalność redakcyjna

32. *Dzieje Poznania i województwa poznańskiego. Informator o materiałach archiwalnych*, t. 1
 Plan wydawnictwa, wykazy autorów, umowy o dzieło, uwagi i opinie recenzyjne, notatki, korespondencja
 1967-1972, rkp., masz., l., k. 235
33. *Dzieje Poznania i województwa poznańskiego. Informator o materiałach archiwalnych*, t. 2
 Opinie, informacje, wykaz materiałów źródłowych, recenzje, korespondencja
 1967-1972, rkp., masz., masz. pow., l., k. 287
34. *Życiorysy polskich archiwistów poznańskich i skład osobowy z dnia 8 III 1969 roku*
 Uzupełnienia i sprostowania do życiorysów, korespondencja
 1967-1970, rkp., masz., masz. pow., l., k. 29
 Druk: Poznań 1969
35. *Słownik biograficzny archiwistów polskich*, t. 1
 Skład Komitetu redakcyjnego, instrukcja redakcyjna, korespondencja
 1970-1972, rkp., masz., masz. pow., l., k. 68
 Druk: Warszawa-Łódź 1988
36. Rada Redakcyjna Wydawnictw Archiwalnych przy Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych
 Przegląd wydawnictw NDAP, recenzje, korespondencja
 1970-1975, masz. pow., l. k. 97
37. Stanisław Michalski *Kształcenie i dokształcanie nauczycieli szkół powszechnych w Wielkopolsce w okresie międzywojennym*
 Wincenty Ostrowski *Zasady pracy kulturalno-oświatowej wśród dorosłych*
 Recenzje artykułów, korespondencja
 1956-1957, rkp. masz., l. k. 12

C. Działalność polityczna, związkowa, społeczna

38. Polska Zjednoczona Partia Robotnicza
 Korespondencja
 1957-1966, rkp., masz., l., k. 8
39. Związek Zawodowy Pracowników Kultury i Sztuki
 Korespondencja
 1962, rkp., masz., l., k. 8
40. Stowarzyszenie Archiwistów Polskich
 Projekt ustawy o archiwach i materiałach archiwalnych, uwagi do projektu C. S., projekt regulaminu Komisji Problemowych Zarządu Głównego SAP, Statut Związku Towarzystw Pracowników Archiwalnych Jugosławii, Uchwały, notatki, refleksja *Jak pracujemy ?* korespondencja, broszura PTTK
 1958-1974, rkp., masz., masz. pow., druk., l., k. 86 + ss. 9
41. Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Komisja Kadr i Szkolenia Zawodowego
 Korespondencja
 1973-1974, rkp., masz., l., k. 6

42. Towarzystwo Krzewienia Wiedzy Praktycznej Korespondencyjne Kursy
Archiwalne
Wytyczne programowe i organizacyjne kursów, programy, wykazy punktów konsultacyjnych, listy uczestników, budżet, notatki, druki, korespondencja 1963-1971, rkp., masz., masz. pow., druk., l., k. 116

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

43. Życiorys, spis publikacji
1978, rkp., masz., l., k. 14
44. Dokumenty osobiste, dotyczące przebiegu pracy
Odpisy dyplomów, powołania, nominacje, zaświadczenia, przeszeregowania płacowe, podziękowania, wizytówka
1934-1974, rkp., masz., masz. pow., druk., j. bułg., pol., l., k. 50
45. Życie rodzinne i zawodowe
Fotografie
1916-1979 i b. d., k. 2, fot. 47
46. Życzenia okolicznościowe od dzieci, współpracowników, współpracujących instytucji
1948-1968, rkp., masz., l., k. 12
47. 40-lecie i 60-lecie Gimnazjum i Liceum im. Janka z Czarnkowa w Czarnkowie
Zaproszenia, programy uroczystości, spis materiałów do dziejów Czarnkowa, kserokopie i fotokopia gazet lokalnych, wizerunek budynku szkoły
1959, 1979, rkp., masz., kkp., druk., l., k. 12, fkp.1
48. 10-lecie pracy na stanowisku dyrektora Archiwum Państwowego w Poznaniu
Album pamiątkowy
1963, k. 25
49. Sprawy emerytalno-rentowe
Zeznania świadków, oświadczenie-zeznanie
1962, 1971, rkp., masz., druk., l., k. 11
50. *Moje wspominki*
Tekst z poprawkami autorskimi
1979, rkp., masz., kkp., l., k. 84

IV. KORESPONDENCJA

A. Wychodząca

51. Osoby i instytucje B-R
1957-1980, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 36, zob. aneks 4

B. Wpływająca

52. Osoby i instytucje A-H
1952-1988 i b. d., rkp., masz., druk., j. bułg., niem., pol., wł., l. i sz., k. 128,
zob. aneks 5
53. Osoby i instytucje K-W
1947-1978 i b. d., rkp., masz., druk., j. czes., niem., pol., l., k. 81, zob. aneks 5

V. MATERIAŁY O TWÓRCY ZESPOŁU, RODZINNE, OSÓB OBCYCH

54. Czesław Skopowski
 Artykuły i wycinki prasowe, spis treści „Oświaty Dorosłych”, zawiadomienia 1946-1970, druk., l., k. 23
55. Stanisława Skopowska – żona
 Ewa Skopowska – córka
 Korespondencja wpływająca, *Rozmyślenia małej Ewuni o Dyrektorzce APP w Poznaniu 1963 z okazji 10 lat rządów* 1963-1986, rkp., masz., l., i sz., k. 36
56. Genealogia rodziny Skopowskich
 Wypisy źródłowe, odpisy z literatury, bibliografia
 B. d., rkp., masz., j. łąc., pol., l., k. 19
57. Kurs Spółdzielczy w Leśnej Podlaskiej
 Państwowe Seminarium Nauczycielskie Męskie w Ostrzeszowie
 Wykaz uczestników
 Spis nauczycieli i absolwentów
 1942-1944 (?), 1961, rkp., masz., masz. pow., l., k. 15
58. Józef Lekszycki
 Odpisy korespondencji krewnych do Archiwum Państwowego i Miejskiego Przedsiębiorstwa Zieleni w Poznaniu, fotokopia testamentu Józefa Lekszyckiego
 1966, masz., l., k. 6, fkp. 1

VI. ZAŁĄCZNIKI
A. Opracowania, artykuły, recenzje

59. Czesław Skopowski
 Opracowania, artykuły
 1931-1956, kkp., druk., l. i sz., k. 177 + ss. 107 + ss. 107, zob. aneks 6
60. Jw.
 Artykuły, nadbitka
 1957-1961, druk., l. i sz., k. 232, zob. aneks 6
61. Jw.
 Artykuły, nadbitki artykułów
 1962-1966, druk., l. i sz., k. 273 + ss. 31, zob. aneks 6
62. Jw.
 Artykuły, nadbitki artykułów i recenzji
 1967-1973, druk., l. i sz., k. 218, zob. aneks 6

B. Archiwa, archiwistyka, druki, fotokopie, jednodniówki

63. Protokoły z wizytacji archiwów zakładowych, ankieta adresowana do kierowników (dyrektorów) archiwów państw socjalistycznych, ustawa o archiwach i materiałach archiwalnych; ankiety: dla archiwów województwa wrocławskiego, dla archiwistów zakładowych
 Projekty, ankiety
 1966-1971, b. d. rkp., masz., l., k. 53
64. Materiały archiwalne przechowywane w archiwach zakładowych, przepisy archiwalne, zatrudnienie i płace, archiwa zakładowe
 Uchwała, ustawa, dekret, zarządzenie, artykuły, recenzja
 1954-1968, rkp., masz., masz. pow., l., k. 149, zob. aneks 7

65. Archiwum Państwowe w Poznaniu
 Druki archiwalne, foldery okolicznościowe, informacyjne
 1968-1975, druk., j. ang., franc., niem., pol., ros., l. i sz., k. 115
66. Akta i dokumenty przechowywane w Archiwum Państwowym w Poznaniu,
 archiwum i jego sąsiedztwo, okładki i katalogi publikacji archiwalnych, gazet i
 czasopism; stemple: urzędów, związków, organizacji politycznych,
 gospodarczych, kulturalnych i społecznych - krajowych i polonijnych
 Fotokopie
 B. d., k. 47, fkp. 277
67. „Bulwersator Oświatowy” – jednodniówka kursu instruktorów oświaty
 pozaszkolnej w Warszawie
 „Nygus Płocki” – jednodniówka uczestników kursu bibliotekarzy i instruktorów
 oświaty pozaszkolnej w Płocku
 1934, 1935, masz., l., k. 12

ANEKS 1

- J. 11. Archiwa, archiwistyka, początki władzy ludowej w Wielkopolsce
- 1) *Rys historyczny*, 1952 (?),
  - 2) *Konferencja w sprawie Korespondencyjnego Kursu Archiwalnego*, „Archeion” t. XLIII, 1966, s. 256,
  - 3) *Kazimierz Kaczmarczyk*, „Archeion” t. XLVII, 1967, s. 277-280,
  - 4) *Materiały do dziejów Archiwum Państwowego w Poznaniu*, „Archeion” t. L, 1968, s. 143-155,
  - 5) *Sto lat Archiwum Państwowego w Poznaniu (1869-1969)*, „Kronika Miasta Poznania”, 1969, s. 71-81,
  - 6) *Archiwa w służbie nauki, oświaty i kultury (Z okazji stulecia Archiwum Państwowego w Poznaniu)*,
  - 7) *Inwentarz akt Rady Robotniczej i Żołnierskiej w Poznaniu z lat 1918-1919, sporządzony przez Adama Próchnika w r. 1930*, „Teki Archiwalne”, 1988, s. 9-21,
  - 8) *Jak powstawała terenowa władza ludowa*, „Tygodnik Zachodni”, Nr 8, 1960, s. 9,
  - 9) *Materiały z początkowej działalności terenowej władzy ludowej w województwie poznańskim*, b. d.

ANEKS 2

- J. 12. Oświata, dzieje szkolnictwa polskiego i działalności oświatowej w zaborze pruskim i w Wielkopolsce
- 1) *Co robić?*, „Przyjaciel Dziecka”, Nr 4, 1957, s. 6-11,
  - 2) *W sprawie godzin wychowawczych*, 1958,
  - 3) *O skali ocen*, „Nowa Szkoła. Miesięcznik społeczno-pedagogiczny”, Nr 11, 1959, s. 43,
  - 4) *Bicie i torturowanie dzieci polskich w szkole pruskiej*, 1960,
  - 5) *Odczyty n. t. kultury pracy i życia codziennego*, 1966,
  - 6) *Życiorys Władysława Dobrowolskiego*
  - 7) *W prowincji poznańskiej*, „Nowa Szkoła. Miesięcznik społeczno-pedagogiczny.”, Nr 10-11, 1968, s. 34,
  - 8) *Co robić? Głos w dyskusji*, 1975,
  - 9) *„Warta” Towarzystwo Przyjaciółek Wzajemnego Pouczania oraz Opieki nad Dziećmi w Poznaniu (1894-1939)*, 1978
  - 10) *Stowarzyszenie Personelu Żeńskiego w Handlu i Przemysle*, b. d.

- 11) *Towarzystwo „Stella” w Poznaniu*, b. d.
- 12) *Poznańskie tradycje opiekuńczo-wychowawcze*, b. d.
- 13) *T.P.D. na nowych drogach*, b. d.
- 14) *Ocena roli administracji szkolnej*, b. d.
- 15) *Świat i Życie*, b. d.

ANEKS 3

- J. 13. Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza
- 1) Przemówienie z okazji urodzin UMK w Toruniu, 1946 [?],
  - 2) Przemówienie z okazji II Okręgowego Święta Młodzieży Okręgu Szkolnego Pomorskiego, 1946/47 [?],
  - 3) Przemowa z okazji Igrzysk Sportowych we Włocławku, 1948 [?],
  - 4) V Okręgowe Igrzyska Sportowe w Inowrocławiu, 1952 [?],
  - 5) Przedmowa z okazji jubileuszu 80 rodzin Kazimierza Kaczmarczyka, 1958
  - 6) *Obowiązki i uprawnienia dyrektora archiwum*, 1959,
  - 7) *Referat Historii Partii PZPR*, 1962,
  - 8) *Archiwum Państwowe w Poznaniu w latach 1945-1964*, 1965,
  - 9) *Przemówienie z okazji 100-lecia Archiwum w Ratuszu w Poznaniu*, 1969
  - 10) *Normy w Archiwach*, 1971 [?]
  - 11) *Wydajność pracy w archiwach*, 1974,

ANEKS 4

- J. 51. Osoby i instytucje B-R
Bańkowski Piotr	1968	1.1
Baranowska Irena	1975-1980 i b. d.	1.5
Beck Friedrich	1963	1.3
Biskupowa Irena	1969	1.1
Centralna Rada Związków Zawodowych Wydawnictwo Związkowe	1969	1.1
Czapliński Tadeusz	1969	1.1
+ kopia zaświadczenia		
Dworzaczek Włodzimierz	1972	1.1
Koberdowa Irena	1968	1.1
Komoróczy György	1971	1.1
Mastalski Józef	1957	1.1
Misiaszek Stefan	1972	1.1
Pokrzywnicki von Maria	1970, 1975	1.2
+ wyciągi z herbarzy rodu Pokrzywnickich herbu Bończa		
Polska Akademia Nauk Oddział w Poznaniu	1974	1.1
+ <i>Opinia o celowości Katalogu tematycznego materiałów archiwalnych do dziejów Poznania i województwa poznańskiego</i> Włodzimierza Dworzaczka		
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach	1965	1.1
+ informacja Czesława Skopowskiego o działalności Archiwum Państwowego w Poznaniu <i>Prace naukowe w Archiwum Państwowym w Poznaniu</i>		

ANEKS 5

J. 52. Osoby i instytucje A-H

Altman Henryk	1952-1973	1.5
Ambasada Ludowej Republiki Bułgarii	1963	1.1
+tłumaczenie na język polski listu+wizytówka		
Bańkowski Piotr	1968-1976	1.6
Baske Siegfried	1957-1958	1.3
Baranowska Irena	1975 i b. d.	1.3
Bąkowska Elżbieta	1954	1.1
Beck Friedrich	1962-1970	1.10
		+wizytówka
Bieńkowska Maria	1963-1968	1.5
Biskupowa Irena	1969	1.1
Bochen Jan	1982 i b. d.	1.2
Boszek Ryszard	1969	1.1
Brachmann	1959	1.1
Bruski Józef	1968-1985	1.5
	+ 5 wycinków prasowych	
Centralna Rada Związków Zawodowych Wydawnictwo		
Związkowe	1969	1.1
Chmielecki Paweł	1968	1.1
Cichocka Wanda	1982	1.1
Czapliński Tadeusz	1969	1.1
Dobrowolska Helena	1973-1988	1.5
Dworzaczek Włodzimierz	1972	1.1
Dyrektor Archiwum Polskiej Akademii Nauk	1964	1.1
+ wizytówka Zygmunta Kolankowskiego		
Dyrekcja i Zespół Objazdowego Teatru Lalki „Tęcza” w Słupsku	1959,1962	2 zaproszenia
+ 2 foldery okolicznościowe		
Falconi Ettore	1964-1969 i b. d.	1.11
Friedberg Marian	1968	1.1
Geiss Immanuel	1958	1.1
Gerber Rafał	1959, 1965	1.2
Gęsicki Konrad	1982	1.1
Hartmann Josef	1963	1.3

J. 53. Osoby i instytucje K-W

Kaczmarczyk Kazimierz	1962	1.1
Kaczmarek Jan	1960-1971	1.3
+2 koperty okolicznościowe wydane z okazji 700-lecia Ostrzeszowa		
Knaack Rudolf	1966, 1969	1.2
Koberdowa Irena	1968	1.2
Komoróczy György	1959-1971	1.4
Koselleck Reinhart	1959	1.1
Krak Eustachy	1963-1964	1.3
Kynčil Jiří	b. d.	1.1
Łukaszewicz Witold	1965-1972	1.3
		+zaproszenie
Marcinkowski Karol	1958	1.1

Mastalski Józef	1957	1.1
Mencel Tadeusz	1971	1.1
Miętkiewicz Waław	1968	1.1
Oryng Venceslas	b. d.	wizytówka
Podgórska Anna	1961	1.2
Pokrzywnicki von Maria	1969-1978	1.6
Polska Akademia Nauk Oddział w Poznaniu + 2 opinie	1974	1.1
Popławski Feliks	1957	1.1
Poselstwo Rzeczypospolitej w Bernie + wizytówka Anny Jedrychowskiej	1947	1.1
Przedpełski Marian	1970-1971	1.2
Rappaport Henryk	1963	1.1
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach	1965	1.3
Rösler Irene i Ingo	1964, 1965	1.2
+ notatka		
Rychcik Jan	1957	1.1
Schetelich	1963	1.1
Schlegelberger Ulrich	1963	1.1
Schmock Hildegard	1964	1.1
Sekretarz Naczelnego Komitetu Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego	1964	1.1
+ notatka dot. danych warunkujących dotychczasową realizację zarządzenia nr 115/62 Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 maja 1962 r. w sprawie zatrudnienia pracowników naukowych w archiwach państwowych – oraz możliwości kontynuowania tej sprawy w roku 1964		
Simsch Adelheid	1967-1970	1.3
Stadtarchiv Stralsund	1969	1.1
Taszycki Witold	1966	1.1
Thieme Horst	1970	1.2
Weiser	1965	1.1
Wenzel Peter	1971	1.1
Wielkopolska Komisja Opieki nad Zabytkami PTTK	1966	1.1
Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu	1958	1.1
Związek Bojowników o Wolność i Demokrację Zarząd Okręgu Poznań	1958	1.1

ANEKS 6

J. 59. Czesław Skopowski

- 1) *Organizacja pracy w internacie jako czynnik wychowania obywatelskiego*, „Wychowawca. Kwartalnik Związku Zawodowego Wychowawców”, Nr 1, 1932, 10-12,
- 2) *Tajne związki młodzieży szkolnej*, „Kurier literacko-naukowy” Dodatek do Nr 231 „Kuriera Codziennego” z dnia 21.08.1933”, Nr 34, 1933, 4,
- 3) (z Władysławem Sperczyńskim), *Geografia gospodarcza. Zarys ogólny ze szczegółowym uwzględnieniem stosunków gospodarczych w Polsce*, 1946, s. 99,
- 4) *Słowo wstępne*, „Oświata i szkolnictwo okręgu szkolnym pomorskim w roku szkolnym 1945/46”, 1946,

- 5) *Słowo wstępne*, „Oświata i szkolnictwo w okręgu szkolnym pomorskim w roku szkolnym 1946/47”, 1947,
- 6) *Słowo wstępne*, „Oświata i szkolnictwo w okręgu szkolnym pomorskim w roku szkolnym 1947/48”, 1947,
- 7) *Słowo wstępne*, „Jednodniówka Publicznych Średnich Szkół Zawodowych Nr 1-3-4-6 w Bydgoszczy wydana z okazji poświęcenia sztandaru i odsłonięcia tablicy pamiątkowej”, Bydgoszcz, 1948, s. 4,
- 8) *Dom Wychowania Dziecka w Kole*, „Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. 2, z. 1, 1956, s. 277-281,
- 9) *Stan szkolnictwa powszechnego i wychowania przedszkolnego w okręgu szkolnym poznańskim w 1924 roku*, j. w, t. 2, z. 2, 1956, 429-442,
- 10) *Żywe dzieje zakłete w archiwach*, „Wiedza i Życie”, Nr 7, 1956, s. 456-461,

J. 60. Czesław Skopowski

- 1) *O czym mówią pieczęcie*, „Wiedza i Życie”, Nr 7, 1961, s. 446,
- 2) *Nie tylko we Wrześni*, j. w., Nr 2, 1961, s. 112,
- 3) *Jak powstawała terenowa władza ludowa*, „Tygodnik Zachodni”, Nr 8, 1960, s. 9,
- 4) *Archiwalia ze Związku Radzieckiego*, „Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. 5, z. 1, 1959, s. 447,
- 5) *O skali ocen*, „Nowa Szkoła. Miesięcznik społeczno-pedagogiczny”, Nr 11, 1959, s. 43,
- 6) *Z przeszłości towarzystwa „Przytulisko dla dziatwy szkolnej” w Poznaniu*, „Przyjaciel Dziecka”, Nr 2, 1959, s. 20-22,
- 7) *Dziecko jak chcielibyśmy je widzieć*, j. w, Nr 3, 1958, s. 20-21,
- 8) *Moje uwagi o organizacji pracy Towarzystwa*, j. w, Nr 1, 1958, s. 6-7,
- 9) *Co robić?*, j. w, Nr 4, 1957, s. 6-11,
- 10) *Milicja Obywatelska melduje*, j. w, Nr 3, 1957, s. 29-35,

J. 61. Czesław Skopowski

- 1) *Towarzystwo „Warta” w Poznaniu w latach 1894-1939*, „Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza”, 1961, s. 173-208,
- 2) *Papiery Józefa Paczkowskiego*, „Archeion” t. 37, 1962, s. 229-233,
- 3) *Zwrot Archiwum Unitatis (Braci Czeskich) z Leszna*, j. w, 1962, s. 293-294,
- 4) *Archiwum Unitatis*, „Studia Źródłoznawcze. Commentationes”, t. 7, 1962, s. 219,
- 5) *Archiwum Unitatis*, „Jednota. Pismo religijno-społeczne”, Nr 1, 1962, s. 16-17,
- 6) *Narada w sprawie Archiwów Rad Narodowych w województwie Poznańskim*, „Archeion”, t. 38, 1962, s. 301-302,
- 7) *Z myślą o pracy naukowej nauczycieli*, „Nowa Szkoła. Miesięcznik społeczno-pedagogiczny”, Nr 6, 1963, s. 43-44,
- 8) *Sprawy Archiwalne na posiedzeniach Prezydów Rad Narodowych w województwie Poznańskim*, „Archeion”, t. 41, 1963, s. 386-387,
- 9) *Uwagi nad budżetem Państwowej Służby Archiwalnej w okresie 20-lecia PRL*, j. w, 1964, s. 39-43,
- 10) *Korespondencyjny Kurs Archiwalny Towarzystwa Krzewienia Wiedzy Powszechnej w Poznaniu*, „Archeion”, t. 42, 1965, s. 300-302,
- 11) *Kilka uwag i cyfr o losach akt z terenu województwa Poznańskiego*, „Archeion”, t. 43, 1966, s. 95-104,
- 12) *Konferencja w sprawie Korespondencyjnego Kursu Archiwalnego*, j. w, 1966, s. 256,
- 13) *Społeczna Opieka nad materiałami archiwalnymi*, Poznań, 1966, ss. 7,

- 14) Włodzimierz Budka, *Korespondencyjny Kurs Archiwalny. Praca zbiorowa pod redakcją Cz. Skopowskiego*, „Archeion”, t. 45, 1966, s. 220-222,
- 15) *Wstęp, Materiały do bibliografii Archiwum Państwowego w Poznaniu*, Poznań, 1966,

J. 62. Czesław Skopowski

- 1) *Prokurator Wojewódzki pomaga Archiwum Państwowemu w Poznaniu*, „Archeion”, t. 46, 1967, s. 192-193,
- 2) *Kazimierz Kaczmarczyk*, „Archeion”, t. 47, 1967, s. 277-280,
- 3) *Wystawa pt. „Dokumenty Tysiąclecia” w Archiwum Państwowym w Poznaniu*, j. w., 1967, s. 215-216,
- 4) *Inwentarz akt Rady Robotniczej i Żołnierskiej w Poznaniu z lat 1918-1919, sporządzony przez Adama Próchnika w r. 1930*, „Teki Archiwalne”, 1988, s. 9-21,
- 5) *Współpraca Archiwum Państwowego w Poznaniu z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym*, „Archeion”, t. 49, 1968, s. 176,
- 6) *Materiały do dziejów Archiwum Państwowego w Poznaniu*, „Archeion”, t. 50, 1968, s. 143-155,
- 7) (rec.) „*Dokumentacja w zakładzie pracy, przepisy kancelaryjne i archiwalne stan prawny na koniec czerwca 1966 r.*”, oprac. Krzysztof Radczuk”, j. w., s. 284-285,
- 8) (rec.) „*Roman Szczepaniak, Archiwum Zakładowe*”, j. w., s. 285-286,
- 9) (rec.) „*Z problemów Archiwistyki Niemieckiej Republiki Demokratycznej, przekład z obcej literatury archiwalnej*”, j. w., s. 286-287,
- 10) (rec.) „*Dokumentacja w zakładzie pracy, przepisy kancelaryjne i archiwalne stan prawny na koniec czerwca 1966 r.*”, oprac. Krzysztof Radczuk”, j. w., s. 284-285,
- 11) *Sto lat Archiwum Państwowego w Poznaniu (1869-1969)*, „Kronika Miasta Poznania”, 1969, s. 71-81,
- 12) *W prowincji poznańskiej*, „Nowa Szkoła. Miesięcznik społeczno-pedagogiczny.”, Nr 10-11, 1968, s. 34,
- 13) *Spółeczna opieka nad materiałami archiwalnymi*, „Biuletyn Komisji Opieki nad Zabytkami”, Nr 2, 1968, s. 10-14,
- 14) (rec.) „*Lucyna Turek-Kwiatkowska, Z dziejów państwowej służby archiwalnej. Archiwa na Pomorzu zachodnim w latach 1808-1914*”, „Archeion”, t. 52, s. 190-191,
- 15) *Józef Paczkowski 1861-1933*, [w:] „*Życiorysy Polskich Archiwistów Poznańskich i skład osobowy z dnia 8 III 1969 roku*”, Poznań, 1969, s. 52-55,
- 16) *Archiwa w służbie nauki, oświaty i kultury*, „Sprawy oświaty i kultury województwa Poznańskiego”, t. 8, 1970, s. 242-245,
- 17) (rec.) „*Inwentarz akt Naczelnej Rady Ludowej na Górnym Śląsku (1919-1921-1922)*, opracował Edward Długajczyk”, j. w., 1971, s. 270-272,
- 18) *Kultura pracy i kultura współżycia*, „Zeszyty Metodyczne”, t. 4, 1973, s. 38-41.

ANEKS 7

J. 64. Materiały archiwalne przechowywane w archiwach zakładowych, przepisy archiwalne, zatrudnienie i płace, archiwa zakładowe

- 1) *Akta Rad Narodowych Województwa Poznańskiego w pierwszym dziesięcioleciu Polski Ludowej*, Poznań, 1954,
- 2) Bielińska M. i Ptaśnikowa A., *Zbiór przepisów archiwalnych (stan na dzień 30 VI 1961)*, Warszawa, 1962,
- 3) Kardenberg Herman, *Holenderska ustawa archiwalna z 1962r. i rozporządzenie archiwalne z 1968 r.*, „Der. Archiwar”, z. 1, 1969, s.45-48,

- 4) Matill Antonio, *Archiwa zakładowe administracji (Les archives vivantes de l'administration)*, 1968,
- 5) Radczuk Krzysztof, *Zatrudnienie i płace w archiwach zakładowych. Analiza obowiązujących przepisów*, 1969,
- 6) Ustawa Rady Ministrów ZSRR z dnia 26 lipca 1961 r., Nr 66, *O Głównym Zarządzie Archiwów przy Radzie Ministrów ZSRR*, 1961,
- 7) Ustawa Rady Ministrów ZSRR z dnia 25 lipca 1963 r., Nr 829, *O środkach polepszenia pracy archiwalnej w ZSRR*, Moskwa, 1963,
- 8) Zarządzenie Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z 1957 r. [?] w sprawie statutu organizacyjnego Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, 1957 [?]